

zo sumy 17.484,- Eur od 30.04.2015 do zaplattenia,
zo sumy 17.484,- Eur od 26.05.2015 do zaplattenia,
zo sumy 17.484,- Eur od 03.07.2015 do zaplattenia,
zo sumy 17.484,- Eur od 25.07.2015 do zaplattenia,
zo sumy 17.484,- Eur od 03.09.2015 do zaplattenia,
zo sumy 17.484,- Eur od 02.10.2015 do zaplattenia,
všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšku súd konanie zastavuje.
Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 23.06.2017 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného, ktorého označil ako Slovenská republika - Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky na zaplattenie istiny v sume 681.876,- Eur s príslušenstvom, titulom nárokov zo Zmluvy č. 0021/2011 v znení Dodatku č. 1 na distribúciu materiálnych a didaktických prostriedkov pre školy. Žalobca v žalobe tvrdil a označil, že v období január 2014 - marec 2017 v zmysle zmluvy vystavil daňové doklady. Žalobca v podaní zo dňa 27.03.2018 žiadal, aby na miesto žalovaného, ktorého označil v žalobe: Slovenská republika - Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky bol ako žalovaný označený - ústredný orgán štátnej správy a to: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Poukázal na rozhodnutie R 48/1967, podľa ktorého otázka, ktorý orgán štátu vzhľadom na obsah a povahu daného sporu má v mene žalovaného konať, nie je otázkou pasívnej legitímácie žalovaného, zistené nedostatky v zastúpení žalovaného majú povahu nedostatku procesných podmienok konania. Podaním zo dňa 18.09.2019 vzal žalobu v časti zaplattenia istiny vo výške 332.196,- Eur späť, t.j. v rozsahu výšky predstavujúcej mesačnú paušálnu odmenu za obdobie september 2015 až marec 2017. Predmetom sporu ostalo zaplattenie sumy 349.680,- Eur s príslušenstvom, čo je mesačný súčet paušálnych odmien za poskytnuté služby v zmysle zmluvy za obdobie január 2014 až august 2015.

3. Žalovaný vo vyjadrení namieta nedostatok pasívnej legitímácie, keď žalobca označil žalovaného: Slovenská republika - Ministerstvo športu, vedy a výskumu Slovenskej republiky. Namieta, že nemôže dôjsť k oprave označenia strany žalovaného takýmto spôsobom. Dodatok č. 1 k zmluve považuje podľa § 39 Občianskeho zákonníka za absolútne neplatný.

4. V prejednávanej veci nebolo podľa súdu prvej inštancie sporné, že medzi žalobcom ako poskytovateľom a Ministerstvom školstva, vedy a techniky Slovenskej republiky (ďalej len ministerstvo) ako objednávateľom bola uzatvorená Zmluva č. 0021/2011 dňa 31.01.2011 v znení Dodatku č. 1 zo dňa 20.12.2013. Zásadné otázky, ktoré súd po právnej stránke v konaní musel riešiť sú:
- či žalobca mohol vykonať opravu označenia žalovaného (čím sa vyrieši otázka pasívnej legitímácie),
- právne posúdenie platnosti Dodatku č. 1 k zmluve,
- posúdenie nároku žalobcu.

5. Pokiaľ ide o označenie žalovaného, súd prvej inštancie uviedol, že v žalobe žalobca označil žalovaného: Slovenská republika - Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Následne po tom, čo žalovaný vzniesol námietku nedostatku pasívnej legitímácie, žalobca vykonal opravu označenia žalovaného na Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Správnosť svojho postupu odôvodnil nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 675/2016 z 12. januára 2017, v zmysle ktorého ak žalobca v žalobe označil žalovaného ako Slovenská republika - Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, pričom z ostatného textu žaloby vyplýva, že žalobou uplatnené právo odvodzuje od zmluvy, dodatku ku zmluve, 39 ks vystavených faktúr a písomnej komunikácie (všetko prílohy žaloby a v žalobe explicitne uvádzané), ktoré všetky majú vzťah výlučne priamo k Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (teda nie ku štátu - Slovenskej republike), tak takáto žaloba je nezrozumiteľná z dôvodu jej neurčitosti, keďže z ostatného textu žaloby a príloh je zrejmé, že žalobca uplatňuje svoje právo zo záväzkového vzťahu s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, teda nie voči Slovenskej republike - Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ako označil žalovaného). V takom prípade bolo povinnosťou súdu postupom podľa § 129 CSP vyzvať žalobcu na opravu žaloby. Žalobca pri podávaní žaloby nebol zastúpený advokátom a ani jeho štatutárny orgán nemá vysokoškolské právnické vzdelanie, v dôsledku čoho bolo namieste aplikovať ustanovenie § 160 CSP (všeobecná poučovacia povinnosť súdu). Ak by za danej situácie došlo k zamietnutiu žaloby súdom z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, týmto spôsobom by bolo zásadne porušené právo žalobcu na súdnu ochranu podľa čl.

46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/9/2016 z 22. februára 2017, v zmysle ktorého postavenie právnickej osoby a teda i osoby so spôsobilosťou mať práva a povinnosti i spôsobilosťou byť účastníkom konania (procesnou subjektivitou) evidentne patrí ako štátu (tu nesúcemu názov „Slovenská republika“), tak i príslušnému rezortnému ministerstvu (tu Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky). Takto to však nie je aj u útvaru vzniknutého zložením názvov oboch takýchto právnických osôb, pretože „Slovenská republika - Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky“ právnickou ani žiadnou inou osobou s potrebnými (zákonom vyžadovanými) spôsobilosťami nie je. Rovnako tu nie je ani legitímny cieľ priznať takto označenému útvaru spôsobilosť vystupovať v právnych vzťahoch či v súdnom konaní. Preto pokusy vytvoriť „subjekt“ s označením „Slovenská republika - Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky“ a u takéhoto „subjektu“ usudzovať i na existenciu príslušných spôsobilostí podľa hmotného i procesného práva tak nie sú (nemôžu byť) v súlade s platným právnym poriadkom a každý takýto pokus môže viesť len k tomu, že za účasti takéhoto „subjektu“ nie je možným vydanie akékoľvek súdneho rozhodnutia, ktoré by sa okrem formálnej právoplatnosti mohlo stať právoplatným i materiálne a bolo i vykonateľným. V situácii, keď žalobca označil žalovaný subjekt ako „Slovenská republika - Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky“, mal byť správnym postupom súdu buď pokus o odstránenie takejto základnej vady žaloby už v úvodnom štádiu konania (§ 129 CSP), alebo vykonanie pokusu o odstránenie nedostatku hneď dvoch podmienok sporového konania v takejto veci (1. nepochybného označenia za jedného z účastníkov konania osoby so spôsobilosťou byť účastníkom konania a 2. riadnej žaloby) aj neskôr (postupom podľa § 161 ods. 3 CSP). V danom prípade došlo k oprave žaloby žalobcom prostredníctvom jeho písomného podania zo dňa 26.03.2018, a to i bez výzvy súdu (či už podľa § 129 alebo § 161 CSP). Preto je žalobca toho názoru, že prípadný nedostatok procesnej podmienky konania bol touto opravou označenia žalovaného odstránený a v konaní je potrebné ďalej pokračovať so žalovaným, ktorým je Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Žalobca na podporu svojej argumentácie poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 675/2016 zo dňa 12.01.2017. Z citovaných rozhodnutí (identická situácia v rozhodnutí NS SR sp. zn. 6Cdo/9/2016 zo dňa 22.02.2017), na ktoré odkázal žalobca vyplýva, že súd mal vyzvať žalobcu na odstránenie vady označenia žalovaného. Súd mal za to, že došlo k oprave označenia bez toho, aby súd postupoval podľa § 129 CSP.

6. Pokiaľ ide o posúdenie platnosti Dodatku č. 1, súd prvej inštancie poukázal na to, že žalovaný spochybnil platnosť právneho titulu zakladajúceho nárok žalobcu na vymáhanie predmetnej pohľadávky. Dodatok č. 1 bol podľa neho uzatvorený spôsobom nerešpektujúcim právnú úpravu (toho času platného a účinného) zákona č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej ZVO), ale aj Obchodného zákonníka. Porušenie zákona ZVO malo za následok kontrolu zo strany Úradu pre verejné obstarávanie, ktorý v predmetnej veci vydal rozhodnutie č. spisu 13297 - 3000/2014, č. záznamu 38690/2015 zo dňa 13.04.2015, príloha č. 1). Rozhodnutím bolo vyslovené porušenie § 58 zákona o verejnom obstarávaní a žalovanému bola uložená sankcia. Úrad pre verejné obstarávanie v bode 29. rozhodnutia vyslovil, že „Z porovnania opisov predmetov zákazky vo verejnej súťaži a v priamom rokovacom konaní je zrejmé, že neskorším postupom zadávania zákazky prostredníctvom priameho rokovacieho konania došlo k rozšíreniu rozsahu poskytovaných služieb a v tej nadväznosti aj k zmene cenových podmienok v prospech dodávateľa. Znenie zmluvy v čl. 2 „Predmet zákazky“ v súvislosti s uskladňovaním zásob používa iba všeobecné výrazy ako „skladovanie v skladových priestoroch“, „starostlivosť o zásoby“, „systém skladovania a distribúcie“, čo sa v pôvodnom znení čl. 3 bodu 3.1. zmluvy v rámci ceny predmetu zákazky odrážalo v termíne „skladné“, ktoré tvorilo súčasť paušálnych poplatkov za distribúciu. Okrem toho súčasťou týchto paušálnych platieb bolo aj poistenie. Dodatkom došlo k úprave tohto bodu tak, že náklady súvisiace s uskladnením, poistením, pričom k uvedenému pribudlo aj stráženie, boli z predmetných paušálnych platieb vyňaté a stali sa predmetom nového bodu 3.3. Úrad pre verejné obstarávanie uložil žalovanému sankciu podľa § 149 ods. 1 písm. a) ZVO. Žalovaný tvrdí, že bol porušený zákon ZVO. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 7. júla 2010, sp. zn. III ÚS 69/2010-60.

7. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s podrobným vyjadrením žalobcu v bode 11) rozsudku, kde sa podrobne zaoberal otázkou posúdenia platnosti Dodatku č. 1 k Zmluve z pohľadu ustanovenia § 148a ZVO, vyjadril názor k Nálezu Ústavného súdu SR (III. ÚS 69/2010-60) s poukazom na platný a účinný zákon o verejnom obstarávaní. Podpisom Dodatku č. 1 nedošlo

ani k zhoršeniu právneho postavenia žalovaného, žalovaný dôvodil neplatnosť Zmluvy o verejnom obstarávaní len cez rozhodnutie Úradu pre verejné obstarávanie zo dňa 13.04.2015.

8. Súd prvej inštancie taktiež poukázal na to, že žalovaný ďalší dôvod neplatnosti spornej zmluvy odôvodnil cez ustanovenie § 531 ods. 2 a § 265 Obchodného zákonníka. Súd mal za to, že samotná okolnosť, že sa účastníkom zmluvy na základe dohody o rozsahu predmetu plnenia nedostane plného ekvivalentu plnenia, ktoré sa zaviazal poskytnúť, nie je v rozpore s dobrými mravmi. Účastníci zmluvného vzťahu si môžu dohodnúť cenu, ktorá sa odchyľuje od ceny obvyklej (tržnej), pokiaľ takáto cena nie je v rozpore s cenovými predpismi. Nie je však vylúčené, že hrubý nepomer plnenia jednej zo strany k tomu, čo poskytla druhá strana, môže v spojitosti s ďalšími okolnosťami tohto konkrétneho prípadu (nie sám o sebe) naplňovať znaky konania, ktoré už koliduje s dobrými mravmi. Vychádzajúc z uvedeného treba dospieť k záveru, že nevyváženosť zmluvných plnení by nemala byť dôvodom neplatnosti zmluvy. Výsledok, že zmluvné plnenia sú navzájom v hrubom nepomere, nie je sám o sebe rozporný s dobrými mravmi alebo poctivým obchodným stykom. Takým môže byť proces pri uzatváraní zmluvy, ktorý k uzatvoreniu zmluvy viedol, pokiaľ mohol určitým spôsobom diskvalifikovať slobodu vôle zmluvnej strany. Pre posúdenie preto súd vyhodnocuje aj okolnosti uzatvorenia Dodatku č. 1, pričom žalovaný poukázal na § 531 ods. 2 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorého je ukladateľ povinný zaplatiť skladné obvyklé v čase uzatvorenia zmluvy s prihliadnutím na povahu vecí, dĺžku a spôsob skladovania. Poukázal na inú rámcovú dohodu zo dňa 21.12.2019, podľa ktorej výška ceny je nižšia oproti spornému Dodatku č. 1. Do obchodnoprávných vzťahov vstupujú profesionáli, ktorí nesú isté podnikateľské riziko, vyžaduje sa od nich pri uzatváraní zmlúv náležitá obozretnosť v smere predchádzania eventuálnych problémov. Súd uzatvorený Dodatok č. 1 zo dňa 20.12.2013 nevyhodnotil ako neplatný - odporujúci poctivému obchodnému styku. Žalovaný nepreukázal osobitné okolnosti, ktoré predchádzali uzatvoreniu zmluvy, aby ju súd vyhodnotil odporujúcu poctivému obchodnému styku. Uvedené nevyplýva ani z vyjadrenia žalovaného, ktorý len poukázal na iné znenie zmluvy. Žalovaný oslovil žalobcu o pokračovanie v zmluvnom vzťahu. Mal dostatočný časový priestor, aby si vyhodnotil a porovnal prípadné iné cenové ponuky, predmet zmluvy.

9. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k názoru, že žalobca opravil označenie žalovaného, odôvodnenie bod 4) až 9) rozsudku. Dodatok č. 1 k Zmluve č. 0021/2011 je platný, odôvodnenie bod 12) až 19) rozsudku. Žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie zmluvne dojedanej ceny podľa článku II. bod 2. Dodatku č. 1. Oprávnenie na vystavenie daňových dokladov: faktúra č. 1401300004 vyúčtovanie za mesiac január 2014, faktúra č. 1401300117 vyúčtovanie za mesiac február 2014, faktúra č. 1401300118 vyúčtovanie za mesiac marec 2014, faktúra č. 140130 0119 vyúčtovanie za apríl 2014, faktúra č. 1401300120 vyúčtovanie za mesiac máj 2014, faktúra č. 1401300121 vyúčtovanie za mesiac jún 2014, faktúra č. 1401300122 vyúčtovanie za mesiac júl 2014, faktúra č. 1401300123 vyúčtovanie za mesiac august 2014, faktúra č. 1401300124 vyúčtovanie za mesiac september 2014, faktúra č. 1401300125 vyúčtovanie za mesiac október 2014, faktúra č. 1401300126 vyúčtovanie za mesiac november 2014, faktúra č. 1401300127 vyúčtovanie za mesiac december 2014, faktúra č. 1501300011 vyúčtovanie za mesiac január 2015, faktúra č. 1501300012 vyúčtovanie za mesiac február 2015, faktúra č. 1501300013 vyúčtovanie za mesiac marec 2015, faktúra č. 1501300023 vyúčtovanie za mesiac apríl 2015, faktúra č. 1501300034 vyúčtovanie za mesiac máj 2015, faktúra č. 1501300038 vyúčtovanie za mesiac jún 2015, faktúra č. 1501300056 vyúčtovanie za mesiac júl 2015, faktúra č. 1501300066 vyúčtovanie za mesiac august 2015, každá v sume 17.484,- Eur. Zmluvný vzťah medzi stranami sporu súd posúdil podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka ako inomínatna zmluva. Súd priznal žalobcovi nárok na zmluvne dojednaný úrok z omeškania podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka.

10. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci a podľa § 256 ods. 1 CSP, podľa ktorého, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Žalobca požadoval zaplatenie istiny vo výške 681.876,- Eur (100%). V časti zaplatenia istiny vo výške 332.196,- Eur (48,80%) súd konanie zastavil (žalobca zavinil zastavenie konania). Vzhľadom na pomer úspechu a procesné zavinenia zastavenia konania, súd žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.

11. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný z odvolacích dôvodov, že: súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, konanie

má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Zdôraznil, že predmetom konania súdu prvej inštancie bolo posudzovanie otázok: či žalobca mohol vykonať opravu označenia žalovaného (čím sa vyrieši otázka pasívnej legitímácie) a právne posúdenie platnosti Dodatku č. 1 k zmluve - posúdenie nároku žalobcu.

12. Žalovaný nepovažuje rozsudok súdu prvej inštancie za správny. Žalovaný je toho názoru, že zo strany súdu prvej inštancie došlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorým znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalovaný je presvedčený, že rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a rovnako je založená vada konania, ktorá iná za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Jednou z kľúčových otázok, ktorú súd prvej inštancie v konaní riešil, bolo „či žalobca mohol vykonať opravu označenia žalovaného, (čím sa vyrieši otázka pasívnej legitímácie)“. Súd v bode 9. odôvodnenia rozsudku stroho vyslovil, že „má za to, že došlo k oprave označenia bez toho, aby súd postupoval podľa § 129 CSP.“, čím sa priklonil k záveru, že žalobca mohol vykonať opravu označenia žalovaného (čím sa podľa jeho názoru vyriešila otázka pasívnej legitímácie). S uvedeným záverom súdu žalovaný nesúhlasí, pretože zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva uvedený postup.

13. Žalovaný uviedol, že žalobca v žalobe zo dňa 22. 06. 2017 ako žalovaného označil - Slovenskú republiku, s označením príslušného ústredného orgánu štátnej správy, ktorý za štát koná (viď Žaloba o zaplatenie). Označil teda subjekt spôsobilý byť účastníkom konania, nakoľko štát Slovenská republika v zastúpení Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky takýmto subjektom nepochybne je. Tento subjekt - štát je síce spôsobilým účastníkom konania, avšak nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide. Žalovaný preto už vo svojom vyjadrení zo dňa 14. 12. 2017 dôvodne uplatnil námietku nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného. Až po námietke pasívnej vecnej legitímácie zo strany žalovaného sa žalobca začal domáhať zmeny subjektu vystupujúceho na strane žalovaného a súdu predložil Vyjadrenie zo dňa 26. 3. 2018. Vo svojom vyjadrení zo dňa 26. 3. 2018 poukázal na rozhodnutie R 48/1967, podľa ktorého „Otázka, ktorý orgán štátu vzhľadom na obsah a povahu daného sporu má v mene žalovaného konať, nie je otázkou pasívnej legitímácie žalovaného, zistené nedostatky v zastúpení žalovaného majú povahu nedostatku procesných podmienok konania.“ Žalobca ďalej uviedol, že „súd je povinný bez zreteľa na označenie obsiahnuté v návrhu zabezpečiť, aby za štát pred súdom konal štátny orgán v rozsahu pôsobnosti, neúplnosť návrhu sa musí pokúsiť odstrániť, pričom nejde o otázku pasívnej legitímácie.“ Ďalej uvádza, že súd by mal žalobcu vyzvať na odstránenie tejto vady, uvedená vada nemá za následok zamietnutie žaloby, nakoľko podľa jeho názoru ide o vadu, ktorá je odstrániteľná. Žalovaný v tejto súvislosti uvádza, že žalobca si však dôkladne neuvedomil a neprihliadol na skutočnosť, že je rozdiel, ak v sporovom konaní má na strane žalovaného vystupovať štát a ak má vystupovať štátny orgán. Vôľa žalobcu v prebiehajúcom spore viesť spor voči štátu je zrejmá zo samotnej žaloby (označenie strany sporu), ako aj z vyjadrenia žalobcu zo dňa 26. 3. 2018. Súd preto postupoval podľa jeho názoru správne a lege artis, ak uznesením sp. zn. 26Cb/79/2018-146 zo dňa 24.4.2019 návrh žalobcu na zmenu na strane žalovaného zamietol. Žalovaný je presvedčený, tak ako súdu prezentoval v priebehu konania, že vecná legitímácia vychádza z predpisov hmotného práva a jej absenciu nemožno „napraviť“ odstránením žalobcom tvrdeného nedostatku procesnej podmienky, resp. postupom žalobcu opravy označenia žalovaného na základe výzvy súdu. Žalovaný je presvedčený, že nie je možné v ďalšom konať so stranou, ktorou by bolo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Pokiaľ mal žalobca záujem viesť spor voči Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, mal žalobu voči Slovenskej republike zobrať späť a svoj nárok uplatniť voči subjektu, ktorý disponuje vecnou legitímáciou.

14. Žalovaný poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7CoPr 10/2016 a mal za to, že nemožno súhlasiť s názorom žalobcu, že súd mal po správnosti vyzvať žalobcu na odstránenie väd žaloby a „upresnenie“ označenia žalovaného postupom podľa § 129 Civilného sporového poriadku. Takýto postup súdu neumožňuje žiadne ustanovenie Civilného sporového poriadku. Žalobca v žalobe vymedzil subjekt, voči ktorému chcel konať a ním bol štát - Slovenská republika konajúca prostredníctvom Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Vzhľadom na uvedené nemožno podľa žalovaného akceptovať názor konajúceho súdu prvej inštancie, uvedený v bode 9. odôvodnenia napadnutého rozsudku, že „došlo k oprave označenia bez toho, aby súd postupoval podľa § 129 CSP. Uvedeným postupom súd de facto akceptoval zmenu subjektu na strane žalovaného, ktorá (spôsobom, ako ju žalobca realizoval) nemá oporu v právnom poriadku. Žalovaný nemal možnosť

sa k takémuto faktickému postupu žalobcu a súdu vyjadriť, nakoľko sa de facto zmenila strana sporu (pretože je rozdiel, ak na strane žalovaného vystupuje štát a ak vystupuje samotný štátny orgán), čím nepochybne došlo k zásahu do jeho procesných práv, do princípov rovnosti a k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces.

15. Žalovaný zdôraznil, že všeobecná poučovacia povinnosť súdu neplatí generálne a neobmedzene. Poučovacia povinnosť zo strany súdu prichádza do úvahy len vtedy, ak to zákon ustanovuje, vzťahuje sa výlučne na procesné práva a procesné povinnosti, nevzťahuje sa na poučenie strán o hmotnom práve. Žalovaný podotýka, že poučenie adresované stranám sporu sa týka len poučenia o procesných právach a povinnostiach. Preto je vylúčené, aby súd poučoval strany o hmotnom práve, akým je aj otázka pasívnej vecnej legitímácie. Zdôrazňuje, že žalobca označil za žalovaného štát - Slovenskú republiku, s označením príslušného ústredného orgánu štátnej správy, ktorý za štát koná. Označil teda subjekt spôsobilý byť účastníkom konania, nakoľko štát Slovenská republika v zastúpení Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR takýmto subjektom nepochybne je. Až po námietke pasívnej vecnej legitímácie zo strany žalovaného sa žalobca začal domáhať zmeny subjektu vystupujúceho na strane žalovaného, kedy tvrdil, že žalovaným (zrazu) nie je štát Slovenská republika v zastúpení Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, ale samostatné Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Súd však uznesením sp. zn. 26Cb/79/2018-146 zo dňa 24.4.2019 návrh žalobcu na zmenu na strane žalovaného zamietol. S poukazom na uvedené, žalovaný považuje uznesenie súdu sp. zn. 26Cb/79/2018-146 zo dňa 24. 4. 2019 za vecne správne a vydané v súlade so zákonom. Žalovaný je presvedčený, že je potrebné naň prihliadať.

16. Podľa žalovaného je zrejmé, že podaním žalobcu zo dňa 26. 03. 2018 nedošlo k odstráneniu nedostatku procesnej podmienky na strane žalovaného, pretože tu taký nedostatok nie je. Nedostatkom, o ktorý v spore ide, je nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, ktorý však nemožno považovať za nedostatok procesnej podmienky, ako je uvedené vyššie. Preto nemožno súhlasiť s tvrdením žalobcu obsiahnutým v jeho vyjadrení zo dňa 27. 09. 2019, že nesprávne označenie žalovaného má povahu nedostatku procesných podmienok. Vecná legitímácia vyplýva z predpisov hmotného práva, nie práva procesného, a preto sa netýka procesných podmienok, ktoré upravuje procesné právo (Civilný sporový poriadok). Žalovaný je preto presvedčený, že ustanovenie § 161 Civilného sporového poriadku v predmetnom spore napriek tvrdeniam žalobcu nemožno aplikovať. K judikatúre súdov prezentovanej žalobcom v podaní zo dňa 27. 9. 2019 uviedol, že na rozhodnutia, na ktoré žalobca odkázal v priebehu konania nemožno prihliadať, nakoľko sa týkajú vecí, ktoré sú postavené na odlišnom skutkovom a právnom základe. Žalovaný je presvedčený, že právne názory v nich prezentované nemožno uplatňovať paušálne, ak žaloba smeruje voči štátu alebo voči konkrétnemu štátnemu orgánu. Navyiac, rozhodnutia, na ktoré odkázal žalobca, sa týkajú sporov vo veci náhrady škody za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, v ktorých na strane žalovaného vystupuje štát (konajúci prostredníctvom svojich štátnych orgánov).

17. Pokiaľ ide o posúdenie prejudiciálnej otázky (ne)platnosti právneho titulu žalovanej pohľadávky, žalovaný poukázal na skutočnosť, že dňa 13.4.2015 vydal Úrad pre verejné obstarávanie ako ústredný orgán štátnej správy pre verejné obstarávanie (ďalej len „Úrad pre VO“) rozhodnutie č. záznamu 38690/2015, č. spisu 13297-3000/2014 (ďalej len „rozhodnutie“), ktorým uložil žalovanému pokutu v celkovej výške 100.000,- € za to, že so žalobcom uzavrel Dodatok č. 1 priamym rokovacím konaním bez splnenia podmienok na jeho použitie podľa § 58 zákona o VO. Je zrejmé, že priamym rokovacím konaním v rozpore s príslušnými ustanoveniami zákona o VO došlo k zmene charakteru služieb vysúťažených vo verejnej súťaži. Úrad pre VO konštatoval, že zákazka zadaná priamym rokovacím konaním nie je v súlade so základným projektom a nemožno sa ani stotožniť, že by išlo o zadávanie rovnakých resp. totožných služieb. Úrad pre VO v rozhodnutí poukázal aj na skutočnosť, že výpočet predpokladanej hodnoty zákazky má zohľadňovať akékoľvek plánované opakované plnenia. V danom prípade tak predpoklad plnení a ich hodnota zadaných priamym rokovacím konaním mal evidentne vyplývať a mal byť zahrnutý vo výpočte predpokladanej hodnoty zákazky vo vzťahu už k verejnej súťaži. Úrad pre VO po preskúmaní dokumentácie z oboch postupov zadávania zákazky, a teda z verejnej súťaže aj priameho rokovacieho konania konštatoval, že absentuje preskúmateľný spôsob určenia predpokladanej hodnoty zákazky. S ohľadom na vyššie poukázané závažné nedostatky a porušenia zákona o VO v procese predchádzajúcom uzavretiu Dodatku č. 1, považuje žalovaný za absolútne neplatný právny úkon vzhľadom na skutočnosť, že Dodatok č. 1 bol uzavretý spôsobom nerešpektujúcim právnu úpravu, a teda toho času platného a účinného zákona o VO. Porušenie zákona o VO malo za

následok kontrolu zo strany Úradu pre verejné obstarávanie, ktorý v predmetnej veci vydal rozhodnutie, ktorým konštatoval závažné porušenia zákona o VO. Ako už bolo konštatované, rozhodnutím úradu pre VO bolo vyslovené porušenie § 58 zákona o VO vzhľadom na nezákonný postup pri uzatváraní Dodatku č. 1, kedy v porovnaní s verejnou súťažou došlo k čiastočnej zmene predmetu zákazky a neboli naplnené tri zo štyroch podmienok na použitie priameho rokovacieho konania podľa § 58 písm. j) zákona o VO, konkrétne došlo k rozšíreniu rozsahu poskytovaných služieb, k zmene cenových podmienok v prospech dodávateľa, k zmene všeobecných výrazov predmetu zmluvy. Úrad pre VO jednoznačne konštatoval, že „zákazka zadaná priamym rokovacím konaním nie je v súlade so základným projektom a nemožno sa ani stotožniť, že by išlo o zadávanie rovnakých, resp. totožných služieb“. Navyše, predpokladaná hodnota zákazky nemohla byť v tom čase verejným obstarávateľom predpokladaná, čím došlo k porušeniu § 5 ods. 2 zákona o VO. Úrad pre verejné obstarávanie dospel k záveru, že neoprávneným použitím priameho rokovacieho konania došlo k narušeniu hospodárskej súťaže a k naplneniu znakov skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 149 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní.

18. Záverom žalovaný vyjadril presvedčenie, že v konaní zo strany súdu prvej inštancie došlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorým znemožnil strane žalovaného, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalovaný je presvedčený, že rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí a rovnako je založená vada konania, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. S poukazom na vyššie uvedené odvolacie dôvody a doterajší priebeh konania žalovaný navrhuje, aby Krajský súd v Bratislave rozsudok pod. sp. zn. 26Cb/79/2018-408 zo dňa 18. 11. 2020 zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, aby súd prvej inštancie žalobu zamietol alebo alternatívne, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne.

19. K odvolaniu žalovaného sa žalobca vyjadril písomným podaním zo dňa 29.4.2021. Uviedol, že ak by za danej situácie došlo k zamietnutiu žaloby súdom z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, má za to, že týmto spôsobom by bolo zásadne porušené právo žalobcu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V tejto súvislosti je nesprávne tvrdenie žalovaného, že žalobca pôvodne označil žalovaného ako SR v zastúpení Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Žalobca označil žalovaného subjekt cez pomlčku (SR-MŠVVaŠ), v dôsledku čoho bolo povinnosťou súdu postupovať podľa § 129 CSP, resp. 161 ods. 3 CSP, t.j. pokúsiť sa o odstránenie takejto základnej vady žaloby už v úvodnom štádiu konania alebo vykonať pokus o odstránenie nedostatku hneď dvoch podmienok sporového konania v takejto veci (1. nepochybného označenia za jedného z účastníkov konania osoby so spôsobilosťou byť účastníkom konania a 2. riadnej žaloby) aj neskôr. Z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/9/2016 z 22. februára 2017 vyplýva, že postavenie právnickej osoby a teda i osoby so spôsobilosťou mať práva a povinnosti i spôsobilosťou byť účastníkom konania (procesnou subjektivitou) evidentne patrí ako štátu (tu nesúcemu názov „Slovenská republika“), tak i príslušnému rezortnému ministerstvu (tu Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky). Takto to však nie je aj u útvaru vzniknutého zložením názvov oboch takýchto právnických osôb, pretože „Slovenská republika - Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky“ právnickou ani žiadnou inou osobou s potrebnými (zákonom vyžadovanými) spôsobilosťami nie je. Rovnako tu nie je ani legitímny cieľ priznať takto označenému útvaru spôsobilosť vystupovať v právnych vzťahoch či v súdnom konaní. Preto pokusy vytvoriť „subjekt“ s označením „Slovenská republika - Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky“ a u takéhoto „subjektu“ usudzovať i na existenciu príslušných spôsobilostí podľa hmotného i procesného práva tak nie sú (nemôžu byť) v súlade s platným právnym poriadkom a každý takýto pokus môže viesť len k tomu, že za účasti takéhoto „subjektu“ nie je možným vydanie akékoľvek súdneho rozhodnutia, ktoré by sa okrem formálnej právoplatnosti mohlo stať právoplatným i materiálne a bolo i vykonateľným.

20. K argumentácii týkajúcej sa neplatnosti Dodatku č. 1 uviedol, že súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí správne použil výklad preferujúci platnosť právneho úkonu (I. ÚS 242/07, podobne I. ÚS 640/2014, I. ÚS 184/2015, II. ÚS 294/2018) a tiež správne vyhodnotil platnosť Dodatku z pohľadu ustanovenia § 148a zák. č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní. Je potrebné uviesť, že ak vzniklo pochybenie v procese vedúcemu k uzavretiu Dodatku, bol aktívne vecne legitimovaným subjektom na podanie žaloby o určenie neplatnosti tohto právneho úkonu Úrad pre verejné obstarávanie (ktorý takúto žalobu nepodal). Samotný Dodatok svojím obsahom alebo účelom neodporuje zákonu, neobchádza ho

a ani sa neprieči dobrým mravom, preto nie je dôvod považovať ho za neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

21. Na základe vyššie uvedených skutočností považuje žalobca podané odvolanie za nedôvodné a navrhuje, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a zaviazal žalovaného na náhradu trov konania.

22. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) prejednal vec podľa § 380 ods. 1 bez nariadenia pojednávania v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku bol v súlade s ust. § 219 ods. 3 CSP oznámený na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Bratislave dňa 5.3.2024. Po oboznámení sa s obsahom spisu súdu prvej inštancie a dôvodmi odvolania žalovaného dospel k záveru, že odvolanie žalovaného proti rozsudku vo výroku I. a súvisiacom výroku o trovách konania je dôvodné a rozhodnutie v tejto časti je potrebné zmeniť. Súd prvej inštancie totiž správne zistil skutkový stav, ale jeho rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení. Dokazovanie vo veci preto nebolo potrebné opakovať, ani doplniť a odvolací súd bol viazaný zisteným skutkovým stavom.

23. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplata sumy vo výške 681.876,- EUR s príslušenstvom za skladovanie, stráženie a poistenie učebníc titulom Zmluva č. 0021/2011 na distribúciu materiálnych didaktických prostriedkov pre školy v znení jej Dodatku č. 1 voči žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, a to na základe mesačných faktúr vo výške paušálnej odmeny 14.570,- Eur bez DPH vystavených za obdobie január 2014 až marec 2017. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uplatnil okrem iného námietku nedostatku pasívnej vecnej legitímácie v spore na strane žalovaného majúcej za následok zamietnutie žaloby. K námietke žalovaného sa vyjadril žalobca podaním zo dňa 26.3.2018, v ktorom poukázal na judikát R 48/1967, podľa ktorého otázka, ktorý orgán má za štát konať nie je otázkou pasívnej legitímácie žalovaného ale zistený nedostatok má povahu nedostatku procesných podmienok. Podľa žalobcu teda ide o odstrániteľný nedostatok konania a preto požiadal o opravu označenia na strane žalovaného tak, aby namiesto žalovaného Slovenská republika - Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR bol ako žalovaný označený ústredný orgán štátnej správy a to Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Stromová 1, Bratislava. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 26Cb/79/2018-146 zo dňa 24. 4. 2019 návrh žalovaného na zmenu žalovaného zamietol. V odôvodnení súd konštatoval, že „Označenie žalovaného v žalobe zo dňa 23.06.2017 je dostatočné a presné (§132 v spojení s § 135 C SP) a nevykazuje vady, na ktoré by súd musel aplikovať postup podľa § 129 CSP (odstránenie vád žaloby).“ Dňa 26. 6. 2019 sa uskutočnilo na súde prvej inštancie predbežné prejednanie sporu, na ktorom konajúci súd vyslovil predbežný právny názor, v zmysle ktorého je daný nedostatok pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného. Žalobca Vyjadrením zo dňa 27. 9. 2019 doložil súdu v nadväznosti na pojednávanie zo dňa 23. 9. 2019 listiny, najmä rozhodnutia súdov, na ktoré podľa jeho názoru možno prihladiť (otázka pasívnej vecnej legitímácie a otázka nedostatku procesnej podmienky) a v konaní pokračovať so žalovaným Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Na pojednávaní dňa 15. 1. 2020 súd prvej inštancie skonštatoval, že prihladol na rozhodnutia súdov predložené žalobcom. Žalovaný sa však nestotožnil s uvedeným názorom, pretože mal za to, že nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, o ktorý v konaní ide, nemožno posudzovať ako nedostatok procesnej podmienky, ktorý možno odstrániť, a preto uvedená „zmena“ na strane žalovaného je neprípustná a zmenu označenia žalovaného nemožno akceptovať, čo je aj hlavnou odvolacou námietkou.

24. Odvolací súd sa stotožnil s odvolacou námietkou žalovaného, že rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v spore. Možno súhlasiť so žalovaným, že jednou z kľúčových otázok, ktorú súd prvej inštancie v konaní riešil, bolo, či žalobca mohol vykonať opravu označenia žalovaného, čím sa vyrieši otázka pasívnej legitímácie. Podľa odvolacieho súdu dospel súd prvej inštancie k nesprávnemu záveru, že došlo k oprave označenia žalovaného a teda, že žalovaným je Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR ako ústredný orgán štátnej správy, ktorý je vecne pasívne legitimovaný v spore.

25. Podľa § 132 ods. 1 CSP v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

26. Podľa § 133 ods. 2 CSP právnická osoba sa v žalobe označuje názvom alebo obchodným menom, adresou sídla a identifikačným číslom organizácie, ak je pridelené.

27. Podľa § 135 ods. 1 CSP, ak je stranou štát, v žalobe sa označuje uvedením jeho názvu a názvu štátneho orgánu alebo právnickej osoby, ktorá za štát koná.

28. Podľa § 135 ods. 2 CSP, ak je stranou štátny orgán, v žalobe sa označuje uvedením názvu tohto štátneho orgánu.

29. Ako už bolo uvedené, žalobca označil v žalobe ako žalovaného subjekt Slovenská republika - Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Označil teda subjekt, ktorý je spôsobilý byť účastníkom konania, pretože štát môže v konaní vystupovať ako strana sporu. Je potrebné vždy rozlišovať, či stranou v spore má byť štát, v mene ktorého koná štátny orgán alebo štátny orgán. Zo žaloby teda jednoznačne vyplýva, že žalovaným v spore bol štát, ktorý však nie je vecne pasívne legitimovaný v spore, keďže nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide. Žalovaný preto dôvodne namietal nedostatok vecnej pasívnej legitimácie žalovaného, na základe čoho sa žalobca domáhal zmeny na strane žalovaného dôvodiac, že ide o odstrániteľnú vadu. Žalovaný poukázal na judikát R 48/1997, podľa ktorého „Otázka, ktorý orgán štátu vzhľadom na obsah a povahu daného sporu má v mene žalovaného konať, nie je otázkou pasívnej legitimácie žalovaného, zistené nedostatky v zastúpení žalovaného majú povahu nedostatku procesných podmienok konania.“ Citovaný judikát nie je aplikovateľný na daný spor, keďže žalovaným nemal byť štát, kedy by bolo namieste skúmať aký orgán v jeho mene koná, ale žalovaným mal byť ústredný orgán štátu. Podľa odvolacieho súdu by odstraňovanie procesných nedostatkov prichádzalo do úvahy iba v prípade, ak by bol žalovaným štát a nesprávne, resp. nejednoznačne by bol označený orgán, ktorý má v mene štátu konať. V tomto prípade však žalobca označil žalovaného ako štát, pričom nositeľom hmotnoprávnej povinnosti je štátny orgán, čo je otázka pasívnej legitimácie. V danej veci nešlo o formálnu nesprávnosť v označení žalovaného, ale o označenie nesprávneho subjektu ako žalovaného, teda žalobcom označený subjekt nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide.

30. Súd prvej inštancie postupoval správne, ak uznesením sp. zn. 26Cb/79/2018-146 zo dňa 24.4.2019 návrh žalobcu na zmenu na strane žalovaného zamietol. V odôvodnení predmetného uznesenia súd konštatoval, že označenie žalovaného v žalobe je podľa súdu dostatočné a presné a nevykazuje vady, na ktoré by súd musel aplikovať postup podľa ustanovenia § 129 CSP (odstránenie väd žaloby). Zmenu strany žalovaného v zmysle § 80 CSP, na odstránenie od začiatku konania nesprávne označeného žalovaného, nie je možné vykonať a použitie inštitútu „zmeny“ na zhojenie nedostatku vecnej legitimácie žalovaného (existujúceho už v čase začatia konania) je vylúčené. Zároveň súd uviedol, že v danom prípade, pre označenie žalovaného, ako to žiada žalobca, nie je možné vyhotoviť „opravu“ na strane žalovaného, s použitím ustanovenia § 224 CSP, nakoľko účelom inštitútu opravného uznesenia podľa ustanovenia § 224 CSP, je napravenie pochybení, ktorých sa dopustil súd. Rovnako súd v odôvodnení uznesenia konštatuje, že vykonanie „zámeny“ strán sporu, ako to umožňoval Občiansky súdny poriadok vo svojom ustanovení § 92 ods. 4, v súčasnosti CSP nepozná, a preto súd nemôže pripustiť vystúpenie z konania pôvodne označeného žalovaného (Slovenská republika - Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR) a pripustiť na jeho miesto vstúpiť iný subjekt (Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR).

31. Odvolací súd uvádza, že vyhlásením citovaného uznesenia bol súd prvej inštancie v zmysle § 237 ods. 1 CSP viazaný a keďže v konaní bol žalovaný subjekt, ktorý nie je vecne pasívne legitimovaný, mal súd prvej inštancie bez ďalšieho žalobu pre nedostatok pasívnej vecnej legitimácie zamietnuť. Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, súd prvej inštancie prihliadol na súdne rozhodnutia predložené žalobcom a dospel k záveru, že označenie žalovaného bolo možné opraviť, t.j. že nešlo o otázku pasívnej legitimácie, ale o otázku nedostatku podmienok konania, ktoré boli odstrániteľné. Odvolací súd sa stotožňuje s odvolacou námietkou, že tento postup súdu prvej inštancie nebol správny a podľa odvolacieho súdu predložené rozhodnutia súdov nie sú aplikovateľné na predmetný spor.

32. Rozhodnutia, na ktoré sa žalobca odvoláva a ktoré citoval aj súd prvej inštancie sú rozhodnutiami, ktoré nemožno aplikovať na prejednávany spor, pretože sa týkajú výlučne sporov o náhradu škody proti štátu, pri ktorých je zrejmá zodpovednosť štátu za škodu, pri ktorých poučenie žalobcu zo strany súdu o odstránení nedostatkov podania podľa § 129 CSP je namieste, čo potvrdila aj judikatúra

súdov (vrátane Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 675/2016 z 12. januára 2017, na ktorý poukázal žalobca). Rozhodnutia sa týkajú tých prípadov, ak je žalovaným štát a je nesprávne označený spôsobom napr. cez pomlčku, napr. „Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky“. Tu je namieste poučovacia povinnosť zo strany súdu vyzvať žalobcu na odstránenie nezrozumiteľného podania, následkom opravy ktorého bude na mieste žalovaného „Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti SR, ...“ alebo „Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti. Ide však vždy o prípady, kedy je účastníkom konania štát. Uvedené vyplýva z citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/9/2016 zo dňa 22.02.2017: Bod 20. Záujem na účasti štátu v občianskom súdnom konaní (ako strany sporu) a na vystupovaní na to povolaného štátneho orgánu len v pozícii osoby konajúcej za štát (tak ako to do 30. júna 2016 vrátane mala na mysli šiesta veta § 79 ods. 1 O.s.p. a v neskoršom čase § 135 ods. 1 C.s.p.) preto prinajmenšom od doby priznania statusu právnických osôb aj štátnym orgánom majúci konajúť za štát treba vyjadriť inak a to (pri zohľadnení špecifik slovenského jazyka) buď uvedením označenia štátu v prvom páde a štátneho orgánu majúceho za štát konajúť iným spôsobom, alebo vloženie medzi označenie štátu a štátneho orgánu za štát konajúceho obratu, vyjadrujúceho status jednej osoby ako účastníka (strany) a druhej len ako orgánu, ktorý má za stranu konajúť.

33. Zmluva č. 0021/2011 na distribúciu materiálnych didaktických prostriedkov pre školy zo dňa 8. 2. 2011 vrátane jej Dodatku č. 1 zo dňa 20.12.2013 však bola uzatvorená medzi žalobcom a Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, a nie žalobcom a Slovenskou republikou v zastúpení Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu. Zmluva, z ktorej si žalobca odvodzuje svoje právo, bola uzatvorená v právnom režime Obchodného zákonníka, nositeľom práv a povinností v zmysle zmluvy je žalobca a Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, a nie štát Slovenská republika.

34. Vecná legitímácia sa tvrdí už na začiatku konania, jej nedostatok vedie k zamietnutiu žaloby. Zamietnutie žaloby z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného bolo potvrdené Najvyšším súdom v prípade právnej veci o splnenie povinnosti zdržať sa zásahu do vlastníckeho práva, kedy okresný súd (súd I. stupňa) aj krajský súd (odvolací súd) zamietol žalobu na základe nepreukázania pasívnej vecnej legitímácie: „Vecná legitímácia vyjadruje postavenie účastníka konania v hmotnoprávnom vzťahu (niekedy aj v procesnoprávnom vzťahu), ktoré v konečnom dôsledku vedie k úspechu alebo neúspechu v konaní. Účastník konania, ktorý je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (záväzku), má pasívnu legitímáciu. Vecná legitímácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobca žaluje osobu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. Ak sa to v konaní nedokáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného bez ohľadu na prípadné zistenie, že nositeľom pasívnej vecnej legitímácie je iný subjekt, ktorého ale žalobca za žalovaného neoznačil.“ (Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 214/2011).

35. Keďže odvolací súd dospel k záveru, že žalobca označil ako žalovaného štát, pričom pasívne legitimovaným je štátny orgán, ide o otázku vecnej legitímácie v spore, ktoré nie je možné odstraňovať, pretože ide o hmotnoprávne poučenie. Ako vyplýva z nálezu Ústavného súdu z 19. 12.1996, III. ÚS 104/96 poučovacia povinnosť súdu nie je bezbrehá. K zachovaniu „férovosti“ súdneho konania prispieva primárna nemožnosť súdu poučovať účastníka o jeho hmotnoprávných súvislostiach, ktoré vyplývajú z nestrannosti všeobecných súdov. Z dôvodu, že rozsah poučovacej povinnosti je vymedzený zákonom, reflektuje CSP aj na aplikačné problémy, ktoré vznikli v otázkach poučovania o procesných otázkach, ktoré mali svoj základ v hmotnom práve. Predovšetkým sa to týkalo inštitútu vecnej legitímácie. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo/197/2010, otázka vecnej legitímácie vyplýva z hmotného práva. Nesprávne určenie okruhu účastníkov v sporovom konaní nemôže súd odstrániť ex offa a nemôže o tomto nedostatku žalobcu poučiť. Vzhľadom na priamy odkaz rozsahu procesnej manuálnej povinnosti súdu bude teda aj v tomto prípade poučenie neprípustné. (Šfevček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., akol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : Ph.D., C, H. Beck, 2016, s. 599-600).

36. Odvolací súd s poukazom na odôvodnenie v predchádzajúcich odsekoch zdôrazňuje, že žalovaným v spore je štát ako subjekt, ktorý síce je spôsobilý byť účastníkom konania, ale v tomto prípade nie je pasívne vecne legitimovaný. Podľa súdnej judikatúry na to, aby sa niekto stal účastníkom konania, netreba, aby bol účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorý v konaní ide - stačí, ak podá žalobu (v

takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, kto je účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa používa pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotnoprávneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je, alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/192/2004, citovaný v uznesení ÚS SR č.k. III. ÚS 473/2017-14 zo dňa 01.08.2017).

37. Odvolací súd na záver uvádza, že odstraňovanie väd podania podľa § 129 CSP je inštitútom, ktorý slúži výlučne na nápravu nezrozumiteľnosti a neúplnosti podania, nie však na zmenu subjektu na strane žalovaného. Vecná legitímácia vychádza z predpisov hmotného práva a jej absenciu nemožno napraviť odstránením žalobcom tvrdeného nedostatku procesnej podmienky, resp. postupom žalobcu opravy označenia žalovaného na základe výzvy súdu. Pokiaľ mal žalobca záujem viesť spor voči Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, mal žalobu voči Slovenskej republike zobrať späť a svoj nárok uplatniť voči subjektu, ktorý disponuje vecnou legitímáciou.

38. Vo vzťahu k obsahu odvolania odvolací súd uvádza, že nie je povinný reagovať na všetky odvolacie námietky, ale len na tie, ktoré mali pre rozhodnutie podstatný význam. Keďže odvolací súd dospel k záveru o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie štátu, ktorý bol označený v konaní ako žalovaný, bolo nadbytočné zaoberať sa právnou argumentáciou týkajúcou sa neplatnosti Dodatku č.1.

39. Ústavný súd podľa konštantnej judikatúry (pozri IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne, zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, tj. s uplatnením nárokov a ochranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07).

40. Vzhľadom na uvedené dôvody odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobu v časti o zaplatenie sumy 349.680,- Eur zamietol.

41. Keďže odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutej časti, bolo potrebné zmeniť aj súvisiaci výrok o trovách konania. O náhrade trov prvoinštančného konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s 256 ods. 1 CSP a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, keďže žalovaný bol úspešný v časti o zaplatenie sumy 349.680,- Eur (zásada úspechu) a v časti zastavenia konania zastavenie zaviniť žalobca (trovy zavinené žalobcom).

42. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Keďže v odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, odvolací súd mu priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

43. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

44. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

45. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).